

TRENDS UPDATE

5 Eylül 2024 (Periyodik Yayın Değildir)

Rus haber ajansı, Türkiye'nin, Çin ve Rusya'nın etkin güçler olarak temsil edildiği BRICS grubuna üyelik başvurusunda bulunduğunu duyurdu. Bu haberleri henüz Türk tarafından duymadık ve teyid edilmedi.

Öte yandan BRICS ülkelerinin hepsinde para birimleri istikrarsız ve hatta riskli. Örnek olarak önümüzdeki aylarda yaşayacağımız en büyük deprem Çin parasından kaynaklanacak.

Reuters: Rusya ödeme engelleri Çin için dahi sıkıntılı ve araçlar ödemeleri iletmek için % 6 komisyon alıyorlar. Çin devlet bankaları dahi Rusya'ya para transferini kapatmış durumda. Çinli bankalar Rusya ile para transferini kapatınca; çözümü altın alıp, Hong Kong'a götürüp, paraya çevirip, yerel bankaya yatırıp, sonra Çine iletenler dahi bulunuyor.

Rusya'nın Ankara Büyükelçisi Aleksey Yerhov, Türkiye'deki bankalarının Rusya'ya sevkiyat yapan firmaları gittikçe daha fazla 'zorladığını', bazılarının transferlerini engellediğini ve hesaplarını kapattığını öne sürdü. Yerhov, "Müşteriler aktif bir şekilde tespit ediliyor ve transferleri engelleniyor ya da hesapları tümenden kapatılıyor" ifadelerini kullandı.

Ülkenin yaşadığı ödeme sorunları, Türkiye, Çin, Hindistan ve Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) gibi ana ticari ortaklarıyla işlemlerini önemli ölçüde yavaşlattı.

Merkez Bankası verilerine göre, hazıranda önceki aya kıyasla firmaların net döviz pozisyonu açığı 3.7 milyar dolar arttı.

Yapı Kredi Bankası'nın 500 milyon dolar büyüklüğündeki 5 yıl vadeli eurobond ihracında faiz % 7,1 oldu.

Brent petrol, dünyanın en büyük iki ekonomisindeki talep endişelerinin etkisiyle 2024'teki primlerini sildi. Küresel endeks, varil başına 75 doların altına düşerek Aralık 2023'ten bu yana en düşük günlük fiyatı gördü. Bu düşüş, hem arz hem de taleple ilgili endişelerin olduğu bir ortamda geldi.

Arçelik, Polonya Lodz'daki çamaşır kurutma makinesi ve pişirici cihazlar işletmesi ve plastik yan sanayi işletmesi ile Wrocław'da bulunan buzdolabı işletmesinde verimsizlik nedeniyle üretim faaliyetlerinin durdurulmasına ve bu tesislerin kapatılmasına karar verildiğini bildirdi.

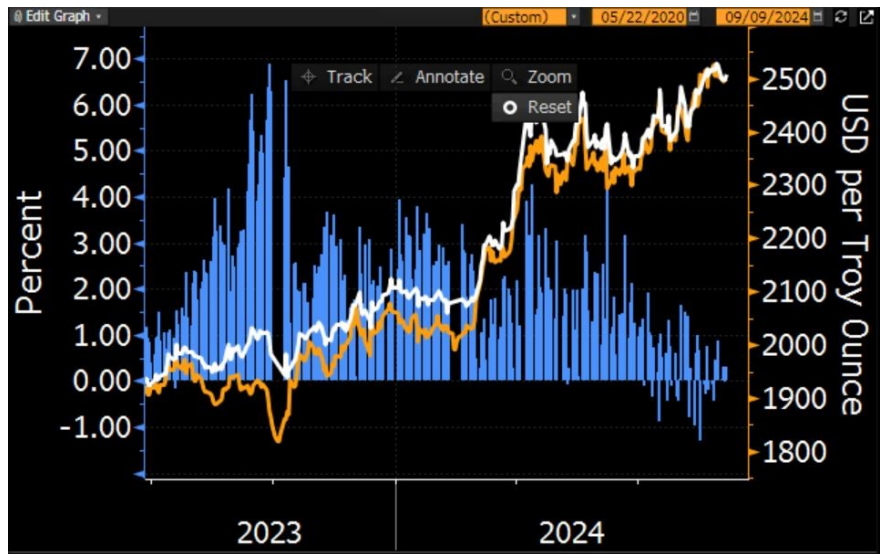
Arçelik Whirlpool anlaşması ile Avrupa'da bir çok fabrikayı devralmış idi. Ancak Avrupa da işçi hakları çok fazla ve Avrupa artık rekabetçi bir üretim merkezi değil. Uzun süreli çalışmış bir işçinin Fransa, İtalya gibi ülkelerde işten çıkarılması maliyeti o kadar fazla ki; bu durum bu kişinin verimsiz olsa dahi çalıştırılmasına yol açabiliyor.

Tunç Şatıroğlu: Arjantin'de kira sözleşmeleri Arjantin Pesosu ile en az 3 yıllık yapılmak zorundaydı ve kiraya yılda bir defa zam yapılabiliyordu. Arjantin'de enflasyonun olduğundan daha düşük gösterildiği için kira zamları da düşük kalıyordu. Bunun sonuncu olarak birçok konut boş kaldı ve Buenos Aires'te kiralık konut bulmak imkansız hala geldi. Başkan Milei **kira sözleşmesindeki yasakları kaldırınca kiralık konut sayısı %212 arttı ve kiralar reel anlamda %26,6 düştü.**

İstanbul Planlama Ajansı Başkanı, Şehir Plancısı Dr. Buğra Gökçe'ye göre İstanbul'da 450-750 bin arasında boş konut var.

Tekstil ve hazır giyimde toplam istihdam, son 4 yılın en düşük seviyesine geriledi. 2 yıldan az sürede 263 bin, bir ayda ise 25 bin kişinin işsiz kaldığı iki sektörde istihdam 983 bine geriledi. Sektörde takipteki krediler % 88 arttı.

Aşağıdaki grafikte sarı ve beyaz renkli çizgiler Londra ve Şangay altın fiyatlarını gösteriyor. Aralarındaki fark yılın en düşük seviyelerinde. Bu da Çin'den gelen ek altın talebinin dengelendiği anlamına geliyor. Özetle Çin'den aşırı altın talebi bitti ise **altın fiyatındaki artış olasılığı da zayıflamış demektir.**



Karayolu taşımacılığı yapan firmalar, artan maliyetler ve azalan taşımalar nedeniyle zor günler geçiriyor. UTİKAD Başkan Yardımcısı Ayşem Ulusoy, navlunun maliyetleri bile karşılayamaz hale geldiğini belirtti.

Evrin Küçük (NBE): Çin'de giderek hayal kırıklığı yaratan ekonomik toparlanma bakırda 2025 yılı ortalama fiyat beklentisinin 15 bin dolardan 10.500 dolara çekilmesine neden oldu. Ekonomik seyrin göstergesi olarak kabul edilen bakırın, ABD ve Çin ile ilgili rahatsızlığı fiyatlara yansıyor. ABD'de resesyon endişesi ve Çin'de ekonomik hedeflerini tutturılmaktan uzak olması nedeniyle bakır fiyatları eylül ayına düşüşle başladı. Fiyatlara ilişkin uzun vadeli beklentilerde de bozulma yaşanıyor. Bakırın en büyük savunucularından Goldman Sachs, 2025 yılı ortalama fiyat beklentisini 5.000 dolar aşağı çekti.

Neden Polonya büyüme şampiyonu aşağıdaki tablodan anlayabiliyoruz. Polonya'da verimlilik artarken (mavi renk), Almanya'da (gri) azalıyor.